

Rapport om hushållens ekonomi 2020

Enkätundersökning riktad till svenska hushåll på uppdrag
av Finansinspektionen

Mölnadal, november 2020

Edvin Boije

Rasmus Ragnarsson

Institutet för kvalitetsindikatorer AB

Box 9129, SE-400 93 Göteborg

Tel: 031-730 31 00

E-mail: info@indikator.org

www.indikator.org

Org.nr 556614-4845

Innehåll

BAKGRUND	3
Målgrupp	3
Frågorna i enkäten	3
Tillvägagångsätt	3
RAPPORTERING	4
Rapporteringens omfattning	4
Svarsfördelning/delgrupper	4
RESULTAT - HUSHÅLLENS EKONOMI	6
Översiktliga resultat	6
Sammanfattande mått - Index	10
Att få pengarna att räcka till	16
Att planera på längre sikt	23
Att hålla sig informerad	26
RESULTAT - RÄKNEFÄRDIGHET OCH FINANSIELL FÖRMÅGA	29
Räknefärdighet	29
Finansiell förmåga	30
Räknefärdighet och finansiell förmåga. Jmf med 2017 och 2014 års undersökning.	30
SLUTSATSER OCH SAMMANFATTANDE KOMMENTARER	33
Hushållens ekonomi	33
Räknefärdighet och finansiell förmåga	33
BILAGA A - FRÅGEFORMULÄR	35

Bakgrund

Finansinspektionen (FI) genomför regelbundet undersökningar för att öka kunskaperna om hushållens finansiella förmåga och de svenska hushållens privatekonomi. Detta görs bland annat inom ramen för FI:s hushållsundersökning. Den senaste hushållsundersökningen genomfördes 2017. Undersökningen är också en del av uppföljningen av hushållens "räknefärdighet" och "finansiella förmåga". Årets undersökning genomförs av Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) på uppdrag av Finansinspektionen.

Undersökningen har genomgått ett metodbyte i jämförelse med 2017 års undersökning. Vid det tillfället genomfördes undersökningen med hjälp av telefonintervjuer men årets undersökning har istället genomförts med hjälp av postutskick av pappersenkäter med möjligheten att besvara undersökningen via webben. Metoden liknar därmed 2009 års upplaga av undersökningen.

Målgrupp

Målgruppen för undersökningen var svenska hushåll med personer i åldern 18-79 år. Enkäten skickades ut tillsammans med ett följebrev som beskrev syftet med undersökningen, svarsmöjligheterna och att undersökningen skulle besvaras av den i hushållet som var mest insatt i hushållets ekonomi.

I syfte att erhålla en bättre riksrepresentativitet har respondenterna viktats efter ålder på respondentnivå (SCB). Totalt besvarades 1 320 enkäter i undersökningen, vilket ger ett bra underlag för nuläge och jämförelse över tid.

Frågorna i enkäten

Enkäten bestod av frågor hämtade ur den tidigare undersökningen från 2017 enligt beställarens specifikation. Det huvudsakliga syftet med undersökningen var att ställa de frågor som behövdes för att beräkna index enligt 2009 års undersökning och följa upp undersökningarna från 2014 och 2017. Frågeformuläret finns som bilaga.

Tillvägagångsätt

Ett slumpmässigt hushållsurval drogs från Skatteverkets folkbokföringsregister som också telefonnummersattes. Datainsamlingen skedde genom att respondenterna gavs möjligheten att besvara undersökningen via webben eller postal enkät. Datainsamlingen genomfördes under hösten 2020.

TABELL 1: SVARFREKVENS

	Andel %	Antal
Erhållna svar	45%	1320
Bortfall	55%	1649
Urval	100%	3000

Rapportering

Rapporteringens omfattning

Rapporteringen sker dels i form av denna rapport. Dels i form av en komplett tabellbilaga med nedbrytningar på alla relevanta delgrupper. Finansinspektionen erhåller också en komplett datafil med variabelförteckning.

Svarsfördelning/delgrupper

Totalt besvarades 1320 enkäter. I tabell 1 och 2 nedan redovisas svarsfördelningen mellan de olika delgrupperna.

TABELL 2: SVARFÖRDELNING I OLIKA DELGRUPPER

	Andel %	Antal
Ålder		
18-29 år	8%	95
30-39 år	13%	154
40-49 år	14%	175
50-64 år	30%	365
65-79 år	35%	422
Bas		1211
Kön		
Man	49%	643
Kvinna	50%	657
Annat	0%	1
Vill inte uppge	1%	14
Bas		1315
Utbildningsnivå		
Grundskola, eller motsvarande	13%	176
Gymnasial utbildning, eller motsvarande	41%	538
Högskola/universitet	46%	600
Bas		1314
Familjesituation		
Ensamstående utan hemmavarande barn 0 - 18 år	27%	359
Ensamstående med hemmavarande barn 0 - 18 år	4%	48
Sammanboende utan hemmavarande barn 0 - 18 år	39%	512
Sammanboende med hemmavarande barn 0 - 18 år	18%	243
Övriga	12%	152
Bas		1314

Hushållsstorlek		
1 person	30%	390
2 personer	46%	607
3 personer	9%	122
4 personer eller fler	15%	198
Bas		1317

TABELL 3: SVARFÖRDELNING I OLIKA DELGRUPPER

	Andel %	Antal
Boendeform		
Hyseslägenhet	22%	295
Bostadsrättslägenhet	21%	280
Egen villa/radhus	53%	691
Annat boende	4%	46
Bas		1312
Hushållets sammanlagda inkomst		
Under 200 000 kr per år	10%	135
201 000 – 300 000 kr per år	14%	184
301 000 – 500 000 kr per år	29%	376
501 000 – 1 000 000 kr eller mer per år	37%	480
Vill ej svara/vet ej	10%	129
Bas		1304
Hushållets sammanlagda nettoförmögenhet		
Negativ förmögenhet (skulderna överstiger tillgångarna)	10%	134
0 – 99 999 kr	10%	137
100 000 – 999 999 kr	26%	343
1 000 000 kr eller mer	30%	396
Vill ej svara/vet ej	23%	297
Bas		1307
Födelseland		
Sverige	91%	1186
Annat land	9%	124
Bas		1310
Föräldrar födda utomlands		
Båda är födda i Sverige	83%	1090
En är född i Sverige, en är född i annat land	6%	85
Båda är födda i annat land	11%	140
Bas		1315

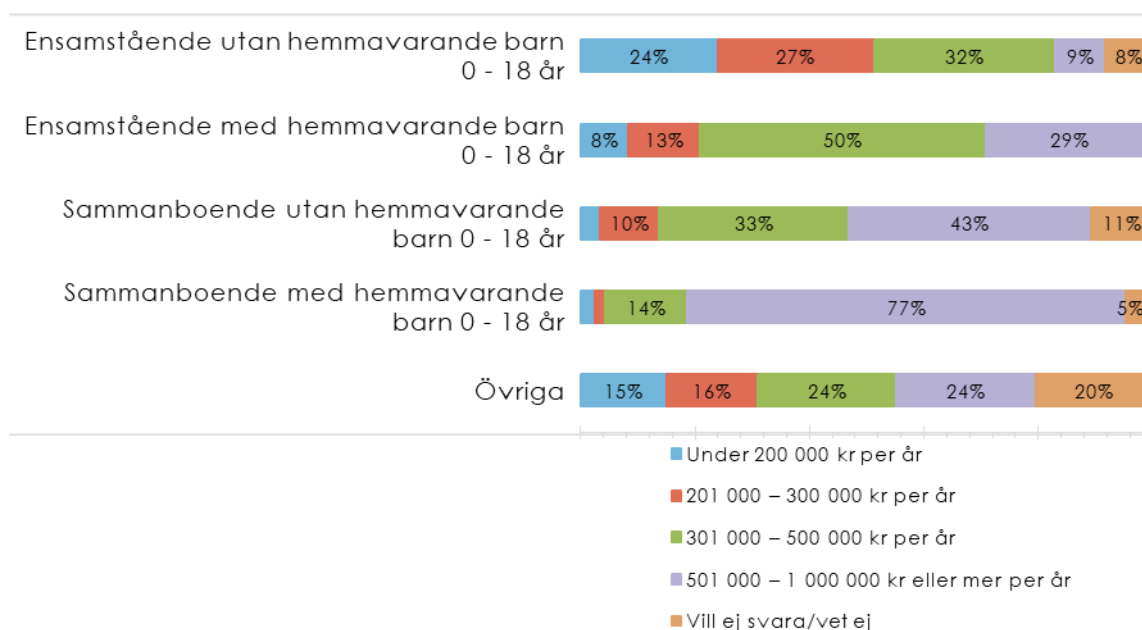
Resultat – Hushållens ekonomi

Översiktliga resultat

I samtliga grafer sker redovisningen i procent (%) för respektive delgrupp. Baserna för varje diagram redovisas i tabell 2 och 3 på sidan 4 och 5.

Inkomst och förmögenhet

FIGUR 1: INKOMST FÖRDELAD PÅ FAMILJETYP

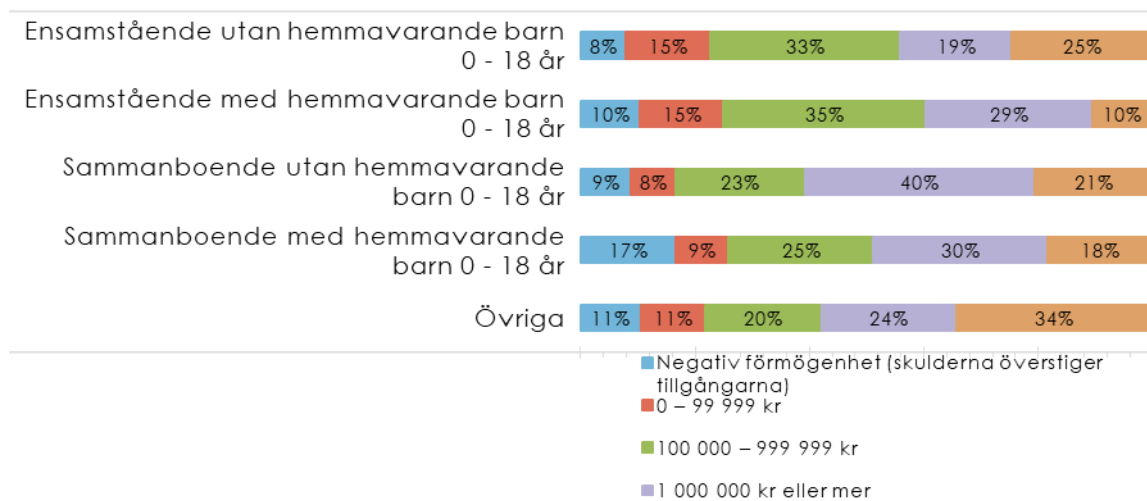

Hushållsinkomsten har ett samband med familjesituationen. Ensamhushållen tenderar i högre grad ha lägre inkomst än hushåll med sammanboende.

Det går också att notera att sammanboende hushåll med barn också tenderar att ha högre inkomster än sammanboende utan barn i hushållet.

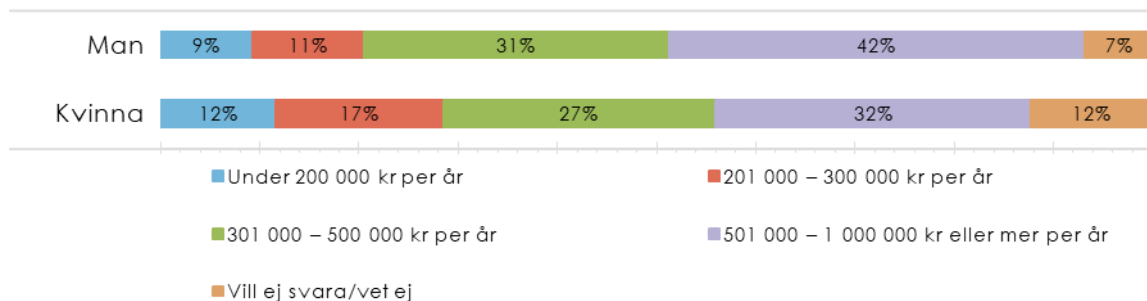

FIGUR 2: FÖRMÖGENHET FÖRDELAD PÅ FAMILJETYP

Starkast ekonomi har sammanboende utan barn där få har skulder som överstiger tillgångarna samtidigt som 6 av 10 har en nettoförmögenhet överstigande 1 miljon. Svagast ekonomi har ensamstående (med och utan barn) med en något högre skuldsättning och lägre nettoförmögenhet. Noterbart är att sammanboende med barn har en relativt hög skuldsättning (17 procent) jämfört med övriga familjetyper.

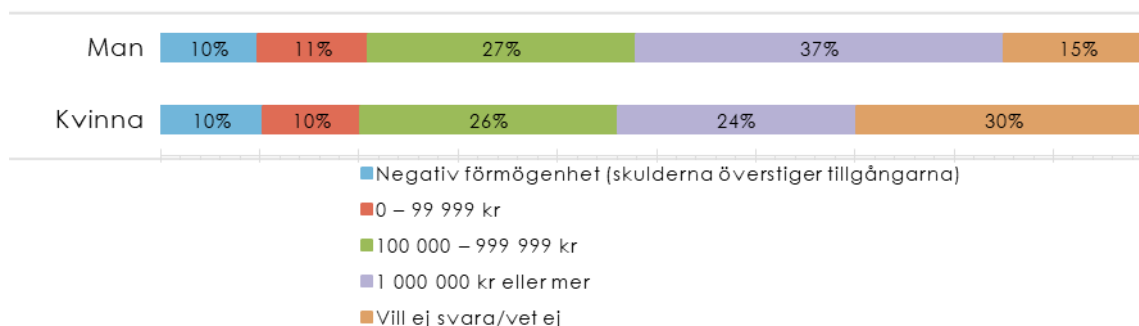
FIGUR 3: INKOMST FÖRDELAD PÅ KÖN

Män tenderar att ha något högre årsinkomst jämfört med kvinnor. Av de svarande har 7 av 10 män och 6 av 10 kvinnor en årsinkomst högre än 300 000 kronor per år.

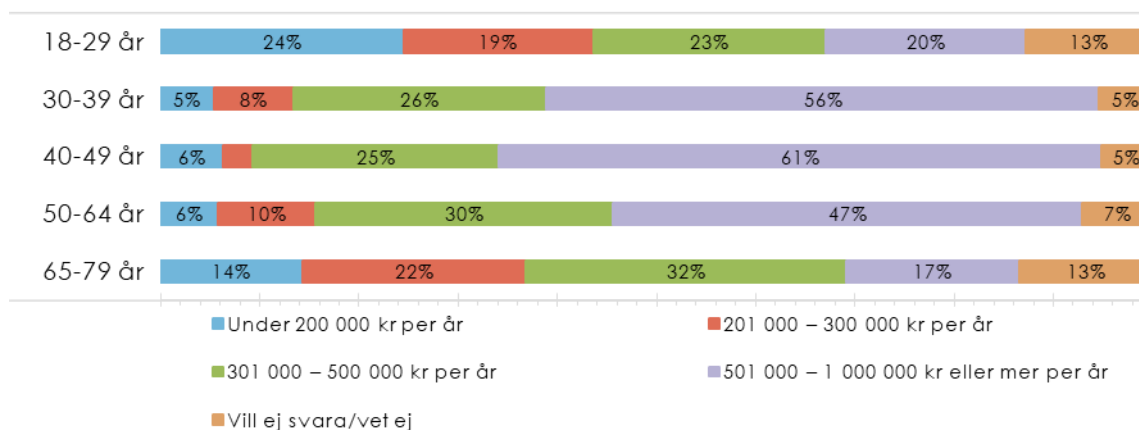

FIGUR 4: FÖRMÖGENHET FÖRDELAD PÅ KÖN

Män tenderar likaså vara något mer förmögna än kvinnor. Noterbart är däremot att betydligt fler kvinnor än män uppger att de inte vill eller kan besvara frågan. Graden av skuldsättning tenderar däremot vara något jämnt fördelat mellan könen.

FIGUR 5: INKOMST FÖRDELAD PÅ ÅLDER

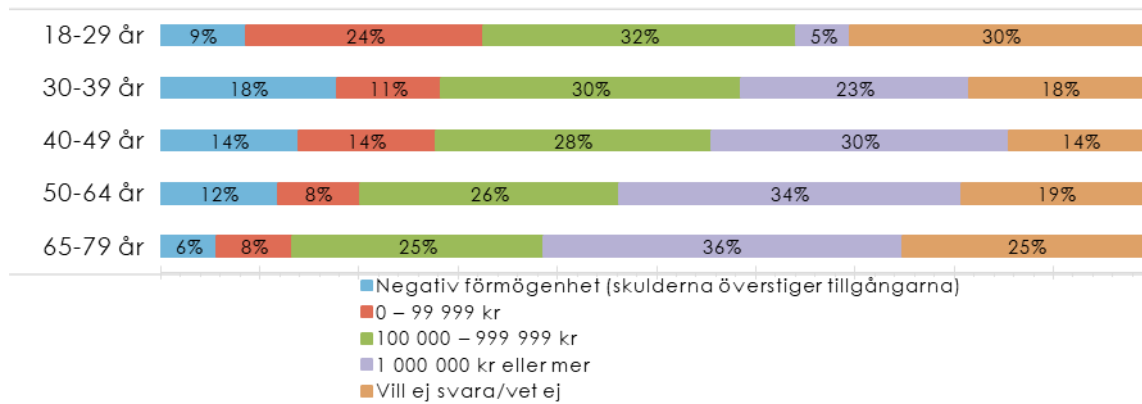

Hushållsinkomsten tenderar att stiga med åldern för att därefter plana ut. Detta är förmodligen en effekt av flera faktorer. Med åldern tenderar den individuella lönenivån stiga samtidigt som man också träffar en partner, vilket båda medför att den genomsnittliga hushållsinkomsten stiger. Över 65 års ålder sjunker hushållsinkomsten kraftigt.

FIGUR 6: FÖRMÖGENHET FÖRDELAD PÅ ÅLDER

Stigande ålder är också förknippat med större förmögenhet. Skuldsättningen är som störst när hushållen befinner sig i åldersspannet 30 - 39 år för att därefter plana ut. Personer över 65 år är de minst skuldsatta och har en betydligt bättre ekonomisk situation.

Sammanfattande mått - Index

Målsättningen med studien har varit att upprepa exakt de frågor som användes i indexberäkningen i studien för 2017. Nedan följer en beskrivning av metodiken.

De olika områdena i undersökningen (Att få pengarna att räcka till, Att planera på längre sikt, Att hålla sig informerad) täcks in av olika frågor.

Sammanfattande resultatmått i form av index har därför beräknats för respektive område från ett urval av frågor. Frågorna som bygger upp varje index har i vissa fall omvänd skalordning (ibland ligger det "högsta" värdet först och ibland sist). Därför har svaren på frågorna transformerats till en 0–100 skala där 0 alltid är det lägsta möjliga värdet och 100 det högsta möjliga värdet. Därefter har ett medelvärde av svaren på frågorna inom området beräknats. Varje individ i undersökningen får därmed ett värde mellan 0–100 för varje index.

I detta avsnitt redovisas och kommenteras de sammanfattande indexmått. Frågorna som utgör de olika indexmått redovisas i tabell 4 och x5 nedan.

TABELL 4: INDEXOMRÅDEN

Indexområden	
Att få pengarna att räcka till	Att planera på längre sikt
F4 - Om du tänker på det senaste året - Hur ofta har du varit utan pengar före månadens slut?	F7 - Om personen har ett långsiktigt sparande eller inte.
F5 - Anta att Ditt hushåll skulle råka ut för en större oförutsedd utgift på 20 000 kr, en utgift som måste betalas inom några veckor. Kan hushållet hantera en sådan utgift utan att behöva ta nya lån, sälja egendom, värdepapper eller genom annan större ekonomisk uppoffring?	F8a - Hur mycket instämmer du i påståendet: Jag lever helst för idag och tar morgondagen som den kommer
F6 - Anta att den som har högst inkomst råkar ut för en situation där inkomsten minskar kraftigt under en period på 3 - 6 månader, exempelvis för att vårda en nära anhörig eller på grund av sjukdom. Hur tror du att hushållet skulle klara av ekonomin i den situationen?	F8b - Hur väl man instämmer i påståendet: Jag har tydliga mål för mitt sparande.

Indexmättet "Att få pengarna att räcka till" baseras på frågor om hushållen har svårt att klara de månatliga utgifterna, om de kan klara en oväntad ekonomisk utgift på omkring en månadslön (netto) och om de kan klara en längre tids försämring av hushållsekonomin.

Indexmättet "Att planera på längre sikt" baseras i sin tur på frågor om hushållen har ett konkret långsiktigt sparande, samt om man har en attityd av att leva för dagen och om man har tydliga mål för sitt sparande.

TABELL 5: INDEXOMRÅDEN

Indexområden		
Att hålla sig informerad	Attityd till ekonomin	Intresse och engagemang
F9a – Hur väl informerad håller du dig om - Skattesystemet	F11a – Hur mycket instämmer du i påståendet: Jag är impulsiv och köper gärna saker även om jag inte riktigt har råd	F13 - Hur intresserad är du av att delta i kostnadsfria samtal för att gå igenom hushållets ekonomi och få råd om lämpligt sparande och om lån?
F9b – Hur väl informerad håller du dig om - Pensionssystemet	F11b – Hur mycket instämmer du i påståendet: Jag föredrar att köpa saker på kredit hellre än att vänta tills jag har sparat ihop till det jag vill ha	F14a – Hur mycket instämmer du i följande påstående: Privatekonomin är en källa till ilska och frustration
F10a – Hur väl känner du till tjänsten - Fondsparande	F8a – Hur mycket instämmer du i påståendet: Jag lever helst för idag och tar morgondagen som den kommer	F14b – Hur mycket instämmer du i följande påstående: Jag ägnar mycket tid åt min privata ekonomi
F10b – Hur väl känner du till tjänsten - Bolån	F11d – Hur mycket instämmer du i påståendet: Om jag måste välja föredrar jag en bra standard idag framför att spara till min pension	
F10c – Hur väl känner du till tjänsten – Hemförsäkring	F11e – Hur mycket instämmer du i påståendet: Jag är mer av typen en "sparare" än en "slösa	

Indexmättet "Att hålla sig informerad" baseras i sin tur på frågor om hur uppdaterade hushållen är i frågor som rör det ekonomiska systemet i stort (pensions- och skattesystemet) samt hur mycket kunskap man har om vissa specifika finansiella tjänster. Av dessa tjänster är bolån och fondsparande av en mindre neutral karaktär. Kunskapen om dem kan förväntas variera baserat på om man tar del av dessa tjänster. Samtidigt är dessa intressen en så integrerad del av det ekonomiska systemet att en viss kännedom om dem är en indikator på kunskapen om finansiella tjänster. I viss mån kan man även anta att det krävs kunskap om dessa tjänster för att (på rationella grunder) kunna välja bort dem.

Indexmättet "Attityd till ekonomin" används för att kategorisera respondenterna som "sparare" eller "slösare". De 15 procent med lägst medelvärde på detta index benämns i rapporten för "slösare" och övriga benämns "sparare". I rapporten används indexet främst för att kunna jämföra grupperna.

Indexmättet "Intresse och engagemang" används för att kategorisera intervjupersonerna som "ej intresserade eller "intresserade". De 15 procent med lägst medelvärde på detta index benämns i rapporten som "ej intresserade" och övriga benämns "intresserade". I rapporten används indexet främst för att kunna jämföra de två grupperna.

Nedan i tabell 6 och 7 redovisas en översikt över de tre primära indexmått ”Att få pengarna att räcka till”, ”Att planera på längre sikt” och ”Att hålla sig informerad” medelvärden i relation till de olika delgrupperna.

TABELL 6: INDEX PER OMRÅDE - MEDELVÄRDE

	Att få pengarna att räcka till	Att planera på längre sikt	Att hålla sig informerad
Ålder			
18-29 år	69.8	66.6	49.3
30-39 år	77.5	74.2	58.3
40-49 år	75.3	70.9	63.8
50-64 år	79.4	75.3	62.9
65-79 år	78.4	69.1	62.1
Kön			
Man	80.0	70.1	63.6
Kvinna	74.6	73.1	58.5
Annat			
Vill inte uppge			
Utbildningsnivå			
Grundskola, eller motsvarande	70.7	60.8	51.7
Gymnasial utbildning, eller motsvarande	75.0	70.5	59.5
Högskola/universitet	80.9	75.5	65.2
Familjesituation			
Ensamstående utan hemmavarande barn 0 - 18 år	71.6	67.2	57.1
Ensamstående med hemmavarande barn 0 - 18 år	60.1	63.8	65.4
Sammanboende utan hemmavarande barn 0 - 18 år	83.7	73.7	63.5
Sammanboende med hemmavarande barn 0 - 18 år	79.0	74.6	64.4
Övriga	71.0	72.3	56.0
Hushållsstorlek			
1 person	70.5	66.7	56.3
2 personer	81.5	72.7	62.2
3 personer	75.6	74.0	65.2
4 personer eller fler	78.1	75.7	64.3
Boendeform			
Hyseslägenhet	66.0	61.2	51.4
Bostadsrättslägenhet	78.4	72.2	62.8
Egen villa/radhus	82.0	75.7	64.9
Annat boende	65.7	66.7	53.9
Total			
Average	77.1	71.5	61.0

TABELL 7: INDEX PER OMRÅDE - MEDELVÄRDE

	Att få pengarna att räcka till	Att planera på längre sikt	Att hålla sig informerad
Hushållets sammanlagda inkomst			
Under 200 000 kr per år	52.8	48.3	47.7
201 000 – 300 000 kr per år	71.9	65.9	54.6
301 000 – 500 000 kr per år	77.5	72.2	60.9
501 000 – 1 000 000 kr eller mer per år	86.1	79.0	69.4
Vill ej svara/vet ej	74.4	71.8	52.9
Hushållets sammanlagda nettoförmögenhet			
Negativ förmögenhet (skulderna överstiger tillgångarna)	60.2	58.7	57.6
0 – 99 999 kr	61.5	58.9	51.0
100 000 – 999 999 kr	80.3	74.5	61.3
1 000 000 kr eller mer	88.4	80.4	71.5
Vill ej svara/vet ej	72.9	67.8	53.0
Födelseland			
Sverige	77.8	72.2	61.6
Annat land	70.7	65.6	56.0
Föräldrar födda utomlands			
Båda är födda i Sverige	78.2	72.2	61.5
En är född i Sverige, en är född i annat land	73.3	70.7	60.7
Båda är födda i annat land	70.9	66.6	56.9
Total			
Average	77.1	71.5	61.0

På nästkommande sida visas de tre socioekonomiska faktorer som hamnar lägst och de tre faktorer som hamnar högst när det gäller att förklara undersökningens tre sammanfattande index.

TABELL 8: LÄGST/HÖGST INDEXVÄRDE – ATT FÅ PENGARNA ATT RÄCKA TILL

	Att få pengarna att räcka till
Lägst indexvärde	
Inkomst under 200 000 kr per år	52.8
Ensamstående med barn 0–18 år	60.1
Negativ förmögenhet (skulderna överstiger tillgångarna)	60.2
Högst indexvärde	
Förmögenhet 1 000 000 kr eller mer	88.4
Inkomst 501 000 – 1 000 000 eller mer per år	86.1
Sammanboende utan barn 0–18 år	83.7

TABELL 9: LÄGST/HÖGST INDEXVÄRDE – ATT PLANERA PÅ LÅNG SIKT

Att planera på längre sikt	
Lägst indexvärde	
Inkomst under 200 000 kr per år	48.3
Negativ förmögenhet (skulderna överstiger tillgångarna)	58.7
Förmögenhet 0–99 999 kr	58.9
Högst indexvärde	
Förmögenhet 1 000 000 kr eller mer	80.4
Inkomst 501 000 – 1 000 000 eller mer per år	79.0
Egen villa/radhus & Hushållstorlek 4 personer eller fler	75.7

TABELL 10: LÄGST/HÖGST INDEXVÄRDE – ATT HÅLLA SIG INFORMERAD

Att hålla sig informerad	
Lägst indexvärde	
Inkomst under 200 000 kr per år	47.7
Ålder 18-29 år	49.3
Förmögenhet 0–99 999 kr	51.0
Högst indexvärde	
Förmögenhet 1 000 000 kr eller mer	71.5
Inkomst 501 000 – 1 000 000 eller mer per år	69.4
Ensamstående med barn 0-18 år	65.4

Den främsta slutsatsen 2020 är i likhet med resultaten från 2017 är att inkomsten och inkomst/åldersrelaterade aspekter (till exempel förmögenhet) har en mycket stor betydelse för resultaten. Indexresultaten för den lägsta inkomstgruppen och förmögenhetsgruppen är genomgående bland de lägsta, medan indexresultaten för den högsta inkomst- och förmögenhetsgruppen är genomgående bland de högsta.

Det finns andra återkommande mönster.

- Unga personer 18-29 år har liksom tidigare mätningar genomgående lägre indexresultat.
- Män har högre resultat i förhållande till att de "att få pengarna att räcka" och "hålla sig informerade" medan kvinnor får något högre resultat vad gäller "att planera på längre sikt".

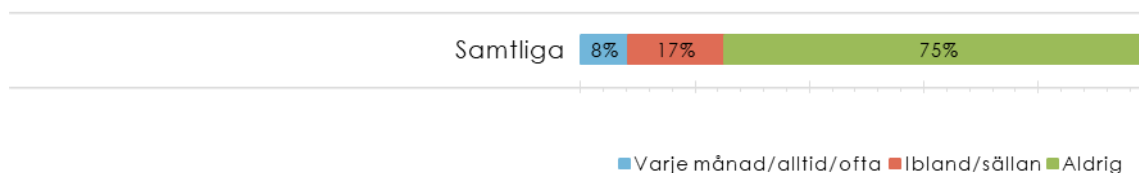
- Sammanboende tenderar att ha en lättare ekonomisk situation än ensamstående. Ensamstående utan barn har däremot ett högre resultat vad gäller att hålla sig informerade.
- Hushåll som bor i villa/radhus har genomgående högre indexresultat än övriga boendeformer.
- Det råder stor skillnad i indexresultat mellan hushåll med lägre utbildningsgrad och hushåll med högre utbildningsgrad.
- Personer som är födda i Sverige och vars föräldrar båda är födda i Sverige har också genomgående högre indexresultat än personer som är födda i ett annat land eller där ena eller båda föräldrarna är födda i ett annat land.

Att få pengarna att räcka till

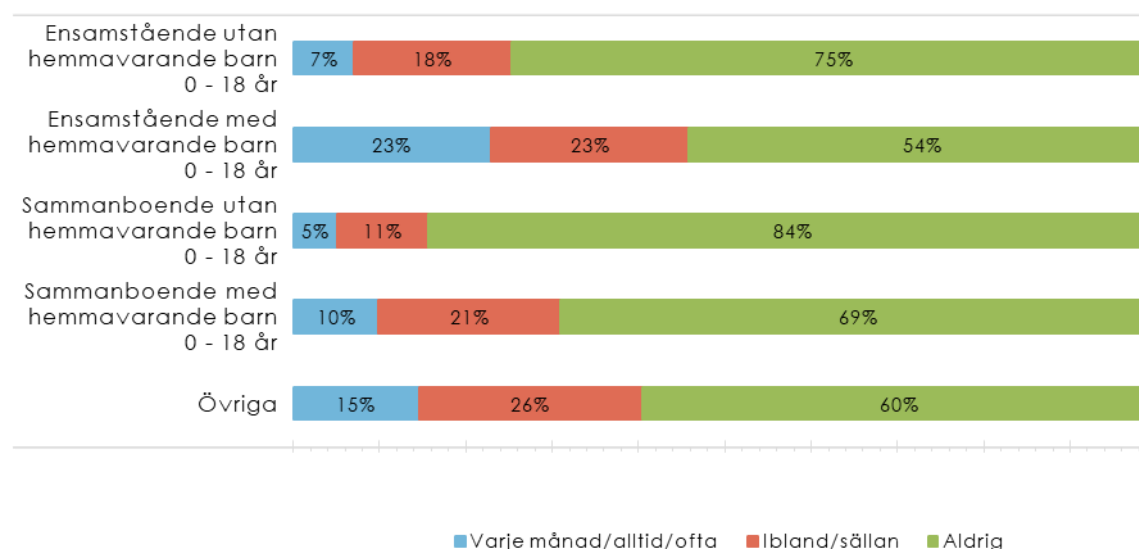
I likhet med 2017 års undersökning visar resultatet från årets undersökning att en majoritet av de svenska hushållen har en relativt stark privatekonomi.

FIGUR 7: UTAN PENGAR VID MÅNADENS SLUT - SAMTLIGA

Totalt sett är det 8 procent av svenska hushåll som ofta har slut på pengar vid månadens slut. Det är en liten ökning från 6 procent jämfört med 2017 års undersökning. Samtidigt uppger 75 procent att de aldrig har svårt att få pengarna att räcka under månaden. De svenska hushållens privatekonomi kan därför anses vara stark.

FIGUR 8: UTAN PENGAR VID MÅNADENS SLUT - FAMILJESITUATION

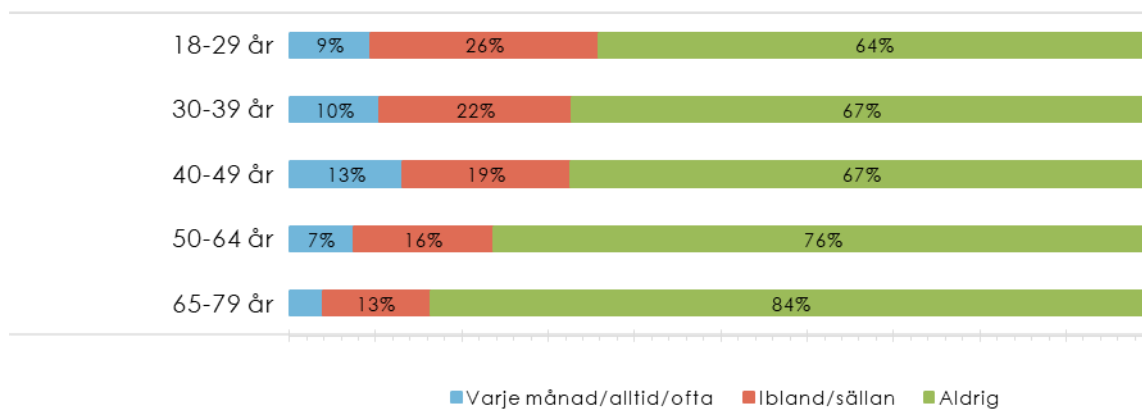

Ensamstående med barn tenderar att ha en betydligt svårare ekonomisk situation jämfört med andra familjetyper. Nästan hälften av ensamstående med barn uppger att de alltid eller ibland har slut på pengar vid månadens slut. Sammanboende utan barn tenderar i jämförelse nästan aldrig ha slut på pengar vid månadens slut. Där svarar drygt 8 av 10 att de aldrig har slut på pengar i slutet av månaden.

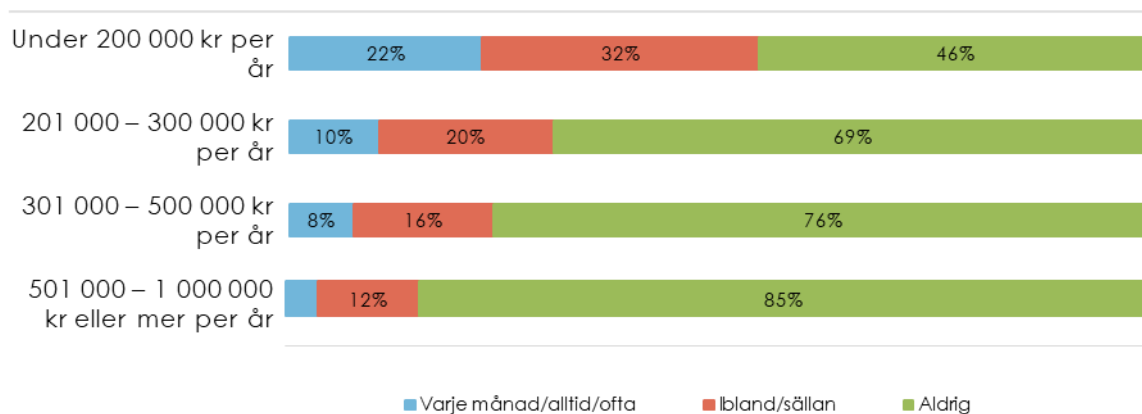

FIGUR 9: UTAN PENGAR VID MÅNADENS SLUT - ÅLDER

Hushåll med yngre personer tenderar att vara utan pengar vid månads slut i något högre grad än övriga grupper. Med stigande ålder förbättras också hushållets ekonomiska situation även i detta avseende och av 65- plussarna svarar drygt 8 av 10 att de aldrig är utan pengar vid månads slut.

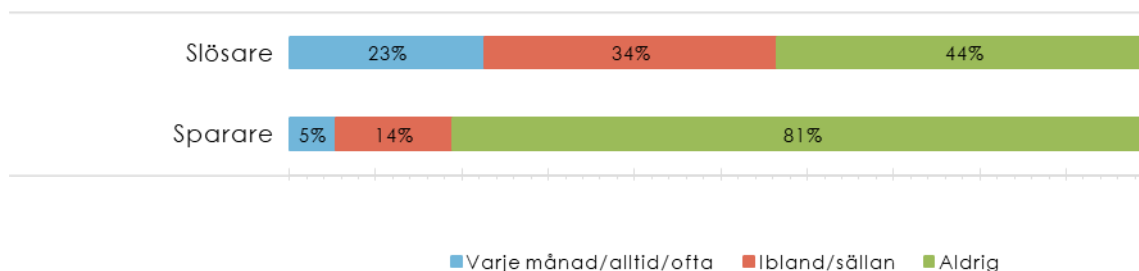
FIGUR 10: UTAN PENGAR VID MÅNADENS SLUT - INKOMST

Det finns ett tydligt mönster att hushåll med lägre inkomst tenderar att också i högre grad vara utan pengar vid månads slut. Exempelvis uppger närmare hälften av hushållen med en årsinkomst lägre än 200 000 kronor att de ofta eller ibland har slut på pengar medan endast 15 procent uppger samma sak bland hushåll med högre än 501 000 kronor i årsinkomst.

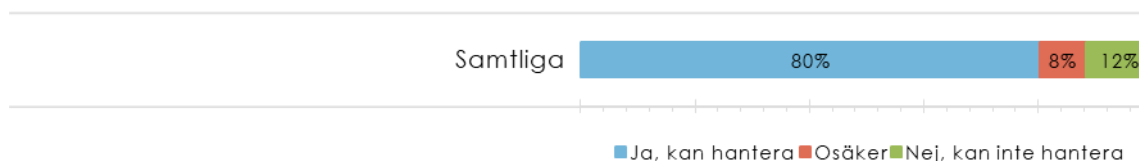
FIGUR 11: UTAN PENGAR VID MÅNADENS SLUT – ”SLÖSA/SPARA”

De personer som kategoriserats som ”slösare” uppger betydligt oftare att de har slut på pengar i slutet på månaden än vad de som kategoriserats som ”sparare” har. Jämfört med mätningen 2017 så har ”slösarnas” svårigheter med att få pengarna att räcka ökat från 33 till 57 procent. För ”spararna” är trenden stabil och resultaten närmast oförändrade.

Hantera oförutsedd utgift

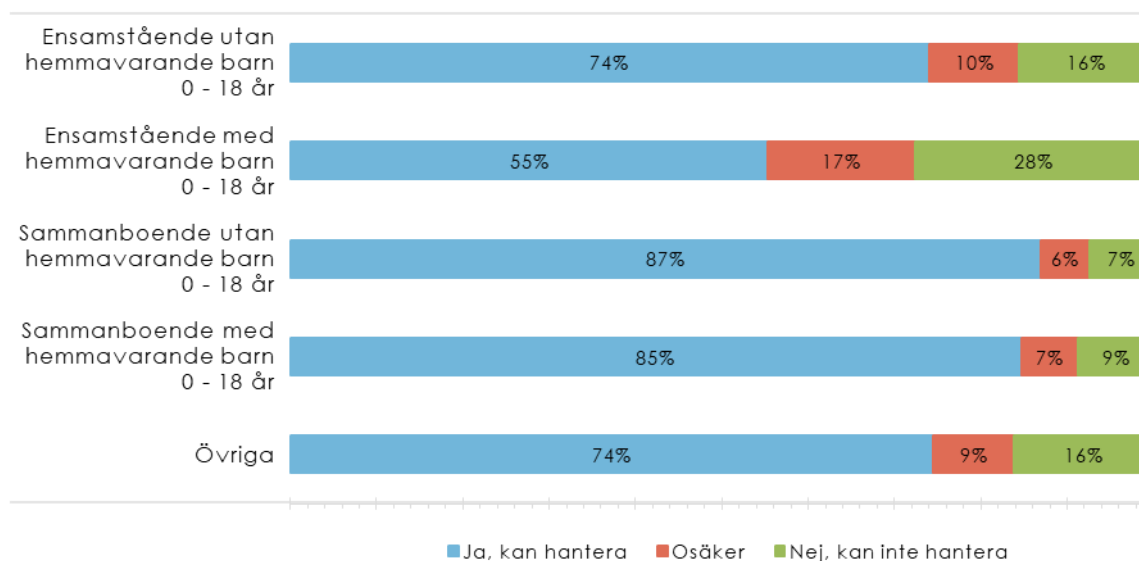
FIGUR 12: HANTERA OFÖRUTSEDD UTGIFT - SAMTLIGA

Av de svarande hushållen uppger 8 av 10 att de kan hantera en oförutsedd utgift på 20 000 kronor utan att behöva ta lån, sälja egendom eller liknande. Det är 12 procent av hushållen som uppger att de inte kan hantera en oförutsedd utgift vilket är en liten minskning med en procentenhet sedan 2017.

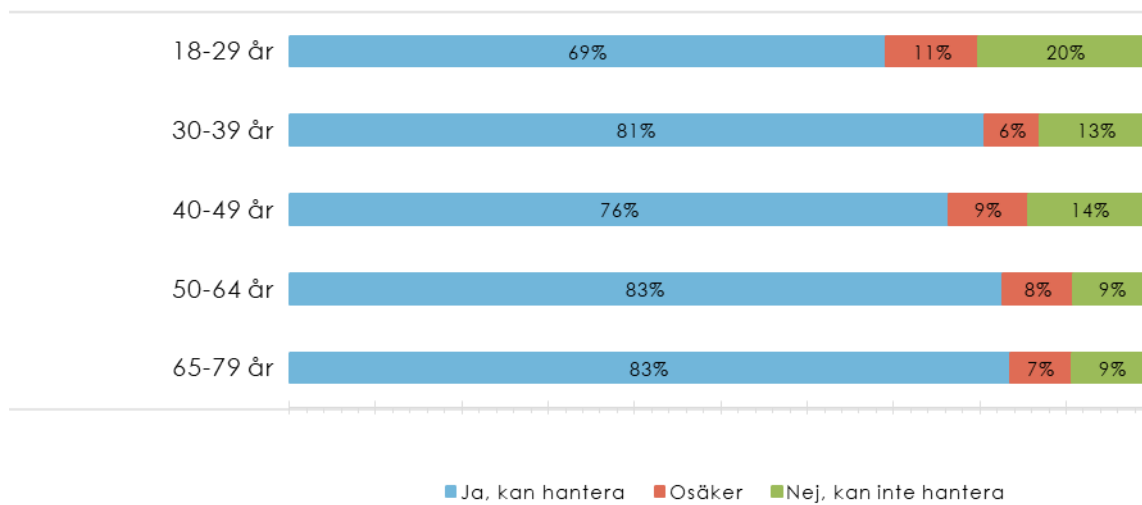
FIGUR 13: HANTERA OFÖRUTSEDD UTGIFT - FAMILJESITUATION

Tidigare resultat har pekat på att ensamstående med hemmavarande barn både tenderar att ha lägre inkomster och förmögenhet. Dessa hushåll har också klart svårare att hantera oförutsedda utgifter. Drygt hälften av ensamstående med hemmavarande barn uppger att de har svårt att hantera oförutsedda utgifter. Detta skiljer sig avsevärt från gruppen sammanboende med barn där 9 av 10 hushåll uppger att de kan hantera en oförutsedd utgift. Ensamstående med barn kan därför sägas vara en grupp som i högre utsträckning befinner sig i en svår ekonomisk situation.

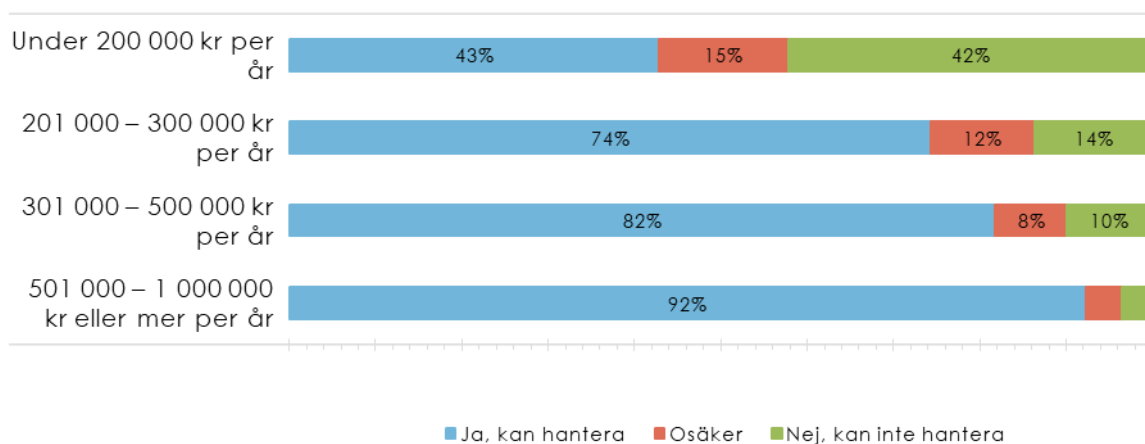

FIGUR 14: HANTERA OFÖRUTSEDD UTGIFT - ÅLDER

De yngsta hushållen tenderar att ha något svårare att hantera oförutsedda utgifter jämfört med övriga ålderskategorier.

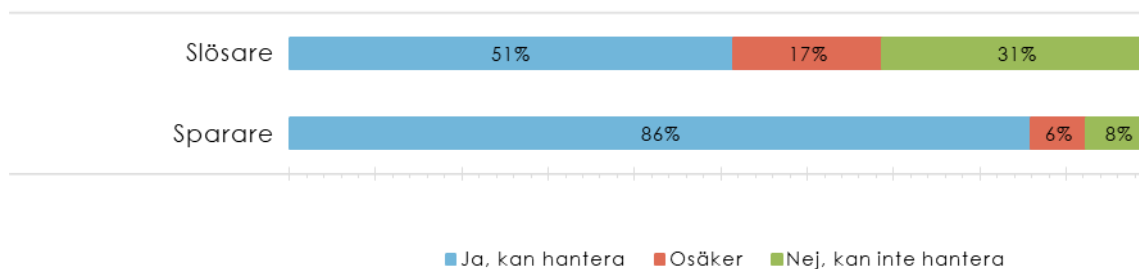
FIGUR 15: HANTERA OFÖRUTSEDD UTGIFT – HUSHÅLLETS SAMMANLAGDA INKOMST

Ett tydligt mönster är att hushåll med högre årsinkomst också tenderar att kunna hantera oförutsedda utgifter i högre utsträckning än hushåll med lägre årsinkomst. Tydligt är att hushåll med en årsinkomst under 200 000 kr har det otroligt svårt att hantera oförutsedda utgifter. Drygt 4 av 10 hushåll med en årsinkomst under 200 000 uppger att de inte kan hantera oförutsedda utgifter.

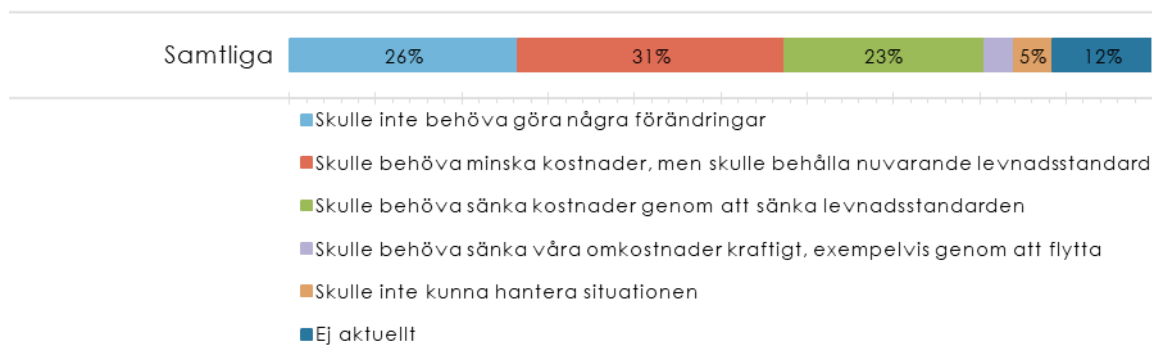

FIGUR 16: HANTERA OFÖRUTSEDD UTGIFT – ”SLÖSA/SPARA”

Hushåll som kategoriserats som ”slösare” har betydligt svårare att hantera inkomstbortfall än hushåll som kategoriserats som ”sparare”. Däremot tycks effekten inte ha lika stark effekt som hushållets årsinkomst.

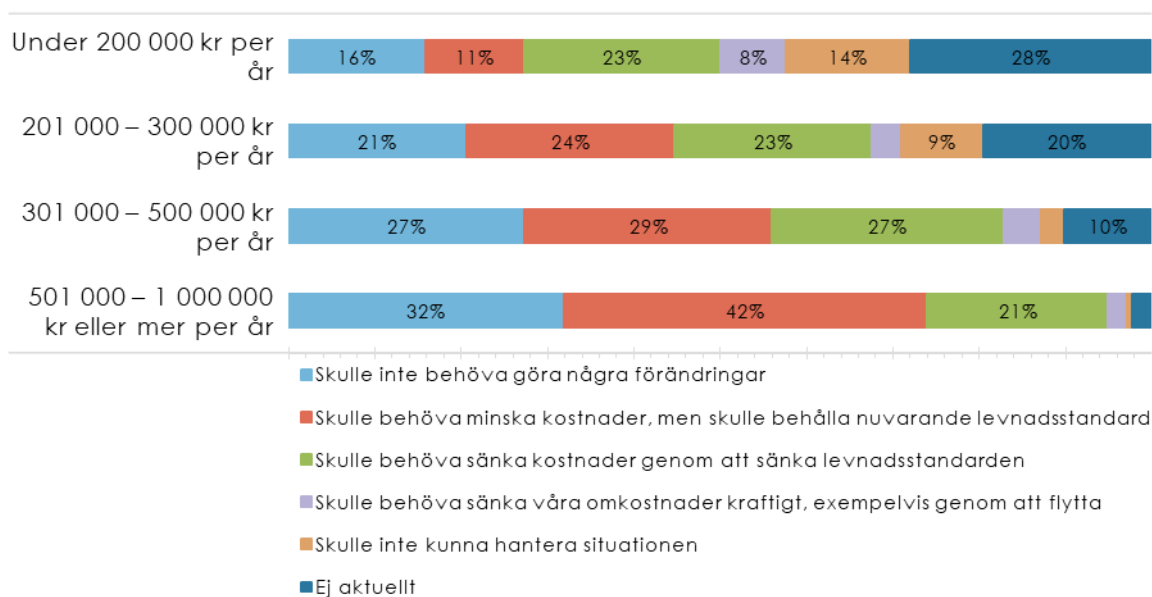
FIGUR 17: LÄNGRE NEDGÅNG I EKONOMISK STANDARD

Totalt sett uppger 57 procent av hushållen att de skulle klara ett inkomstbortfall under 3 till 6 månader och ändå behålla sin nuvarande levnadsstandard. Det är en mindre nedgång i jämförelse med 2017 då 62 procent uppgav samma sak.

FIGUR 18: LÄNGRE NEDGÅNG I EKONOMISK STANDARD – HUSHÅLLETS SAMMANLAGDA INKOMST

Bryter vi ner dessa resultat på inkomstgrupper syns det tydligt att ett inkomstbortfall skulle drabba levnadsstandarden hos hushållen med lägre årsinkomst hårdare än hushållen med högre årsinkomst.

Andelen hushåll med en årsinkomst under 200 000 kronor som säger att de kan bibehålla sin levnadsstandard vid en längre ekonomisk nedgång har sjunkit från 34 procent 2017 till 27 procent 2020. Det går också skönja en liknande nedgång för hushållen med en årsinkomst mellan 201 000 – 300 000. Där har andelen som uppger att de kan hantera ett inkomstbortfall utan att sänka levnadsstandarden sjunkit från 50 till 45 procent mellan 2017 och 2020.

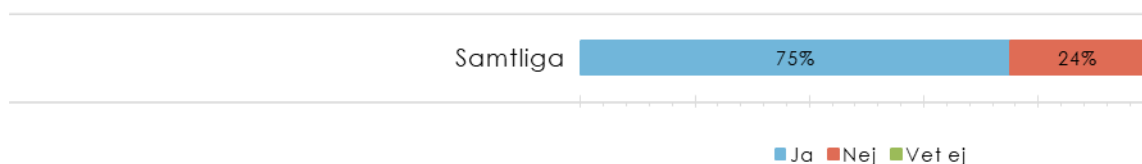
De grupper som framförallt har svårt att klara ett inkomstbortfall är ensamstående med barn och yngre personer. Ingen större skillnad går att skönja mellan inrikes och utrikes födda personer. Äldre tenderar att vara mer optimistiska i förhållande till möjligheten att bibehålla sin nuvarande levnadsstandard i samband med en möjlig ekonomisk nedgång.

Att planera på längre sikt

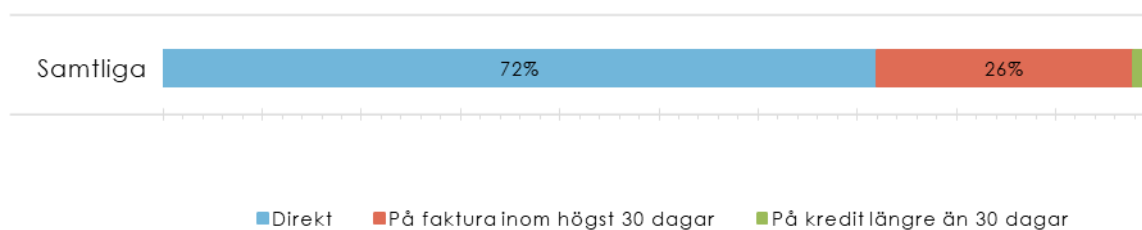
Sparar långsiktigt

FIGUR 19: SPARAR LÅNGSIKTIGT - SAMTLIGA

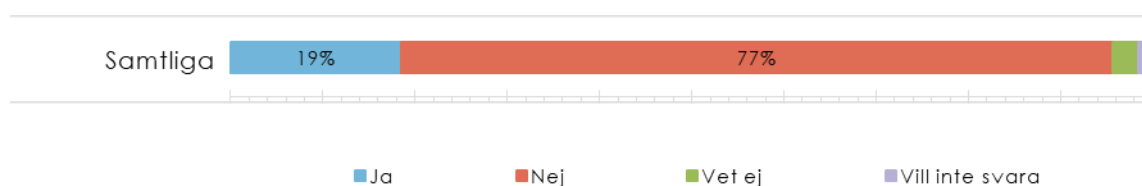
De flesta svenska hushåll sparar långsiktigt. Andelen är närmast oförändrad i jämförelse med 2017 års siffror där fördelningen var 74 och 26 procent.

FIGUR 20: BETALSÄTT

På frågan om hushållens betalsätt väljer 7 av 10 att betala direkt snarare än på faktura och kredit.

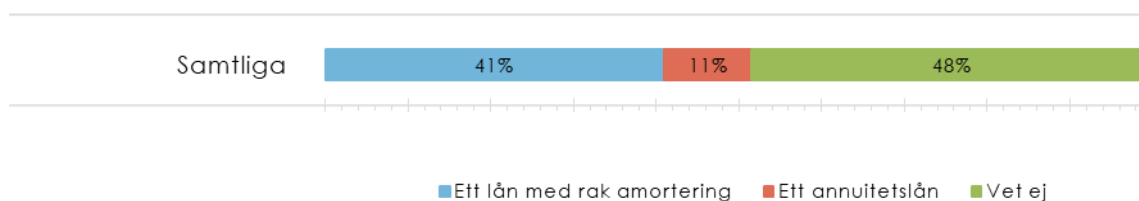
FIGUR 21: BETALSÄTT PÅVERKATS AV COVID-19 PANDEMIN

Nästan 8 av 10 hushåll uppger också att deras betalvanor inte har påverkats av den pågående Covid-19 pandemin.

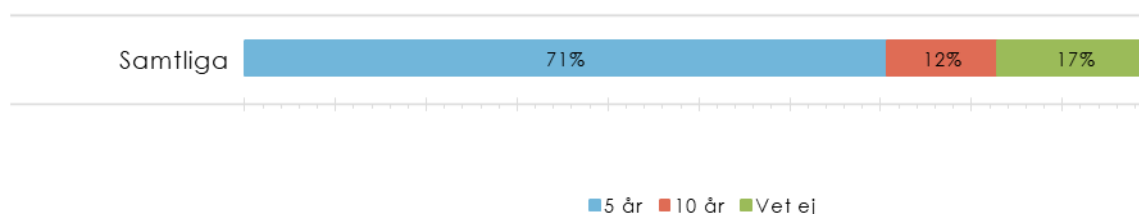

FIGUR 22: LÅN FÖR KONSUMTION

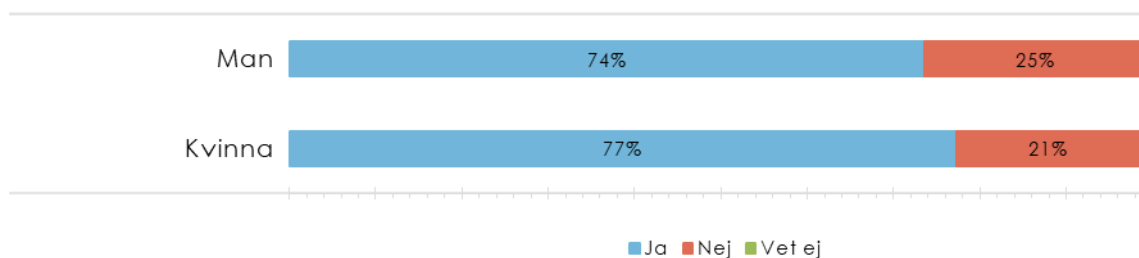
Hushållen tillfrågades också om vad de skulle välja för typ av lån på fem år med lägst ränta. Av hushållen svarade 4 av 10 att de skulle välja ett lån med rak amortering medan 1 av 10 skulle välja ett annuitetslån. Många av hushållen svarade däremot att de inte visste vilket typ av lån de skulle ta.

FIGUR 23: VAL AV BLANCOLÅN

Hushållen tillfrågades därtill om blacolån och om de skulle välja att ta ett vilken typ av avbetalningsplan de skulle välja: Antingen betala tillbaka på 5 år med en månadskostnad på 2 000 kronor eller 10 år med en månatlig kostnad på 1 300 kronor. Av hushållen uppgav 7 av 10 att de skulle välja det mer ekonomiskt fördelaktiga att betala av lånet på 5 år medan drygt 1 av 10 skulle välja 10 år.

FIGUR 24: SPARAR LÅNGSIKTIGT - KÖN

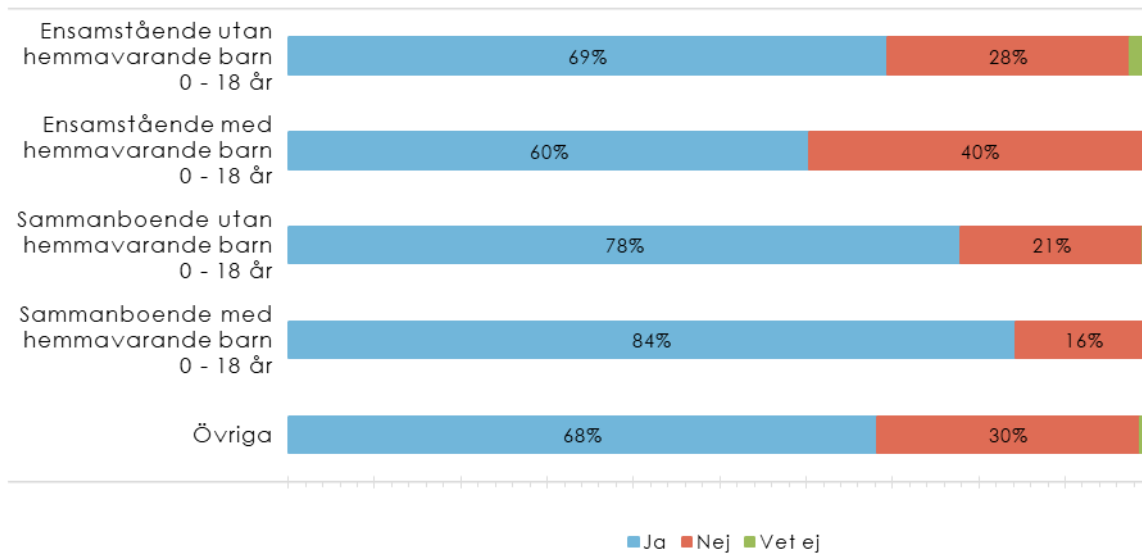

Det är heller ingen större skillnad vad gäller sparande mellan könen. Både kvinnor och män tenderar att spara långsiktigt och resultatet liknar det från 2017.

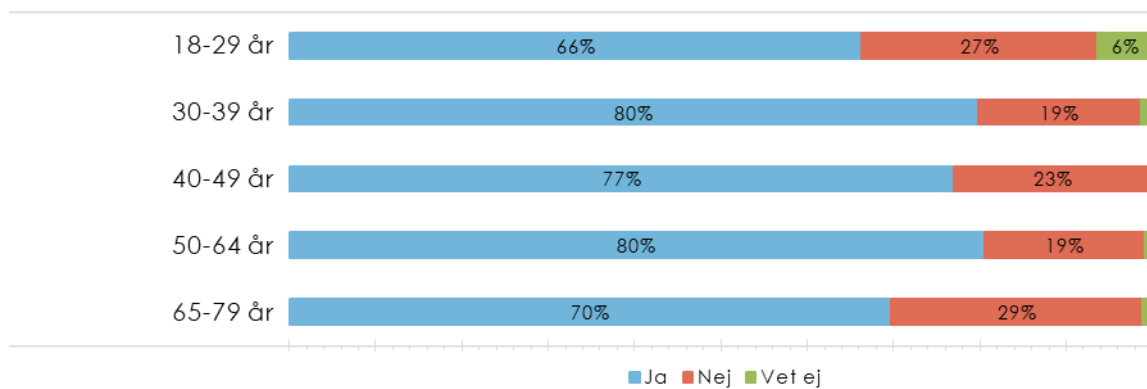

FIGUR 25: SPARAR LÅNGSIKTIGT - FAMILJESITUATION

Nedbrutet på familjetyp går det att konstatera att ensamstående med barn tenderar att ha sämre möjligheter till långsiktigt sparande.

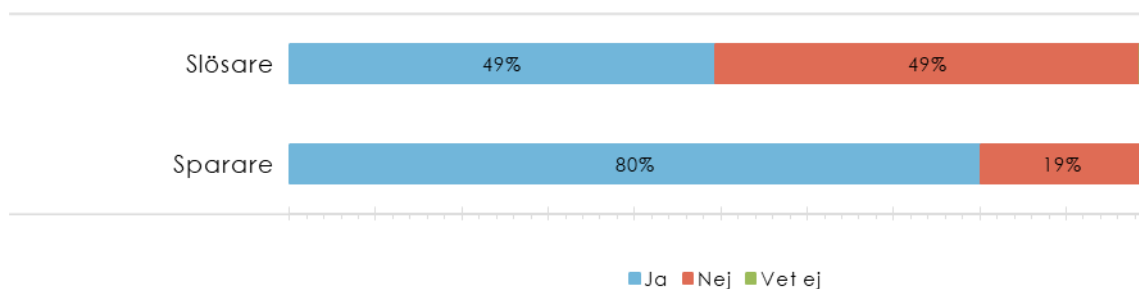
FIGUR 26: SPARAR LÅNGSIKTIGT - ÅLDER

Resultatet nedbrutet på åldersgrupper visar därtill att möjligheten till långsiktigt sparande generellt är densamma i alla åldrar men något lägre bland främst de yngsta och de äldsta.

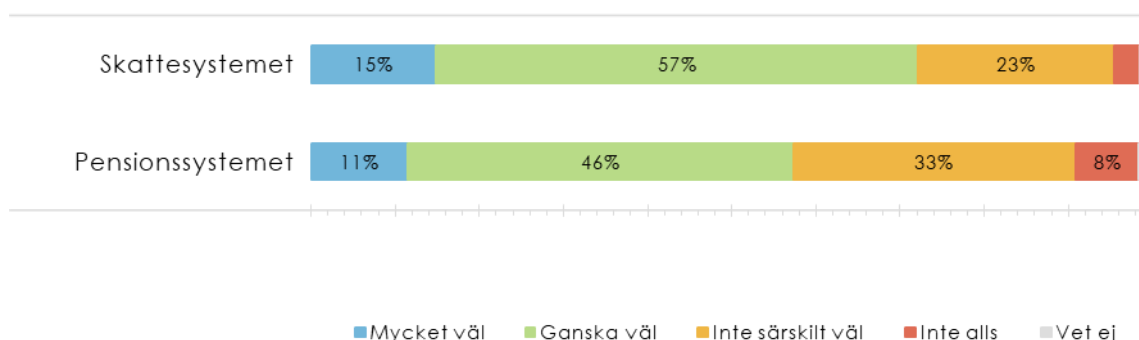
FIGUR 27: SPARAR LÅNGSIKTIGT – "SLÖSA/SPARA"

Personer som kategoriserats som "slösare" uppger i betydligt lägre utsträckning att de har ett långsiktigt sparande. Förhållandet mellan "slösare" och "sparare" är i stort sett samma som i 2017 års mätning.

Att hålla sig informerad

FIGUR 28: KUNSKAP OM DET EKONOMISKA SYSTEMET

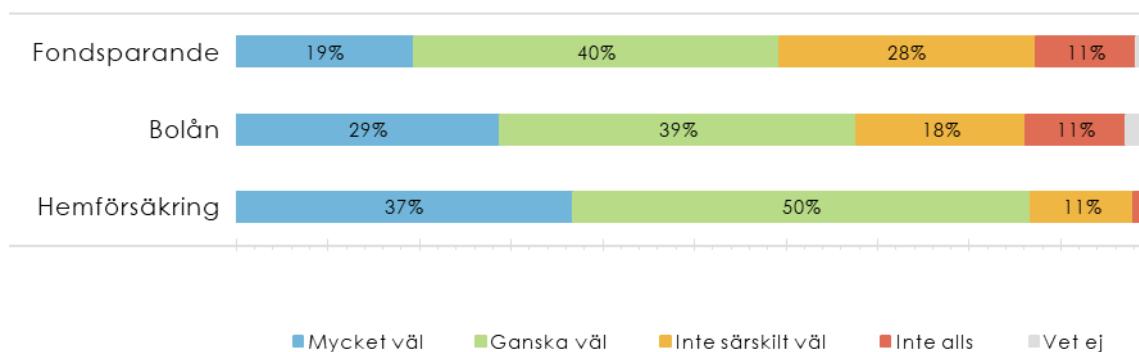

Totalt anger 26 procent av hushållen att de inte alls är informerade eller inte särskilt informerade om skattesystemet. Detta är en förbättring jämfört med år 2017 då 32 procent uppgav samma sak.

För pensionssystemet är andelen som uppger att de inte alls eller inte är särskilt informerade 41 procent. Detta är också en förbättring med 2017 då 46 uppgav att de inte var informerade.

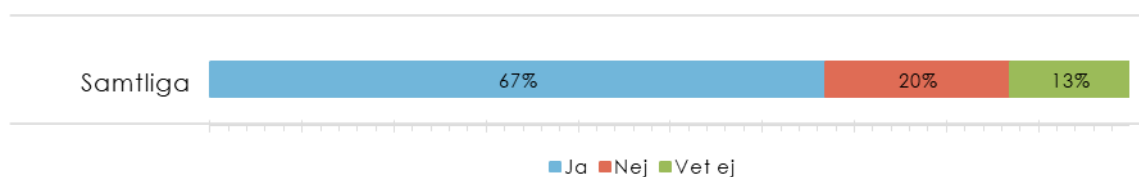

FIGUR 29: KUNSKAP OM FINANSIELLA TJÄNSTER

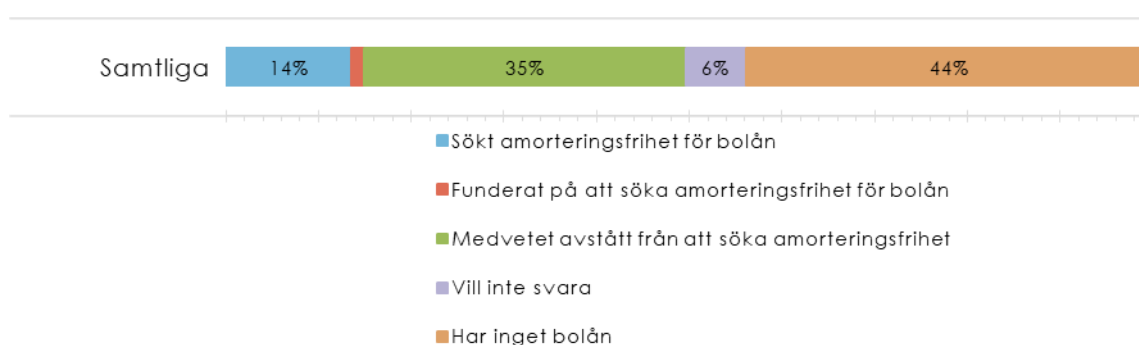
I likhet med 2017 års undersökning så känner de allra flesta hushållen till hemförsäkringen men okunskapen är betydligt större när det gäller fondsparande och bolån. Det är möjligt att detta beror på att det är färre som har bolån och ett fondsparande jämfört med hemförsäkring.

FIGUR 30: KUNSKAP OM AMORTERINGSFRIHET FÖR BOLÅN

En ny fråga för i år är om hushållen känner till amorteringsfriheten för bolån. Nästan 7 av 10 uppger att de känner till möjligheten att ansöka om amorteringsfrihet.

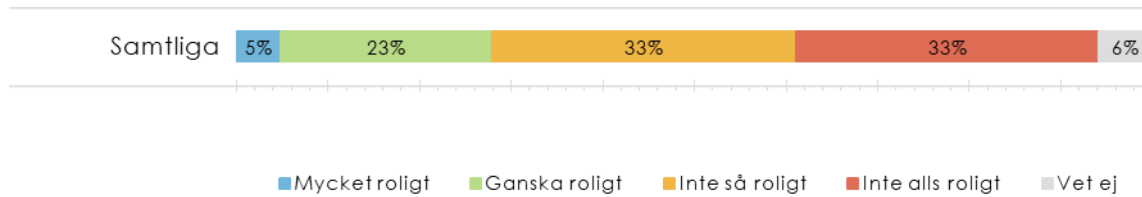
FIGUR 31: OM BOLÅN – SÖKT AMORTERINGSFRIHET

Av de med bolån är det nästan 2 av 10 som har sökt eller funderat på att söka amorteringsfrihet. Nästan 4 av 10 av de med bolån har däremot aktivt avstått från att söka amorteringsfrihet.

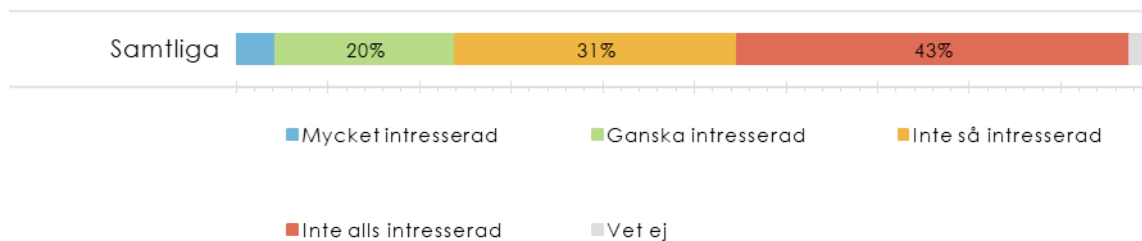

FIGUR 32: ATT KÖPA FINANSIELLA TJÄNSTER

De flesta hushåll tycker inte att det är särskilt roligt att köpa finansiella tjänster. Skillnaderna mellan delgrupperna är förhållandevis små men hur roligt hushållen anser det är att köpa finansiella tjänster tenderar att öka med graden av utbildning samt årsinkomst.

FIGUR 33: INTRESSE FÖR KOSTNADSFRI RÅDGIVNING

Vad gäller intresset för kostnadsfri rådgivning så svarar de allra flesta hushåll att de inte är särskilt intresserade eller inte alls intresserade. Skillnaderna mellan delgrupperna är även här ganska små.

Resultat – Räknefärdighet och finansiell förmåga

Denna sektion redovisar undersökningens resultat i relation till de svenska hushållens räknefärdighet och finansiella förmåga. Tidigare genomförda studier¹ har påvisat att graden av räknefärdighet och finansiell förmåga har ett samband med hushållens ekonomiska beslutsfattande. Finansinspektionen promemoria 2018 fastslår exempelvis att det "behövs grundkunskaper om det finansiella området" för att förstå finansiell information. Finansiell förmåga mäts med hjälp av ett antal frågor relaterade till räknefärdighet men också kunskaper om ett par privatekonomiska grundkoncept som inflation, ränta och risk.

Denna undersökning är den fjärde mätningen med samma uppsättning frågor som syftar till att bedöma de svenska hushållens räknefärdighet och finansiella förmåga.

Räknefärdighet

De tre räknefärdighetsfrågorna i undersökningen syftar till att mäta individens grundläggande räknefärdighet och redovisas i tabell 11 nedan.

TABELL 11: FRÅGOR SOM MÄTER RÄKNEFÄRDIGHET

Fråga	2020 Andel med rätt svar n=1320
Om sannolikheten att få en sjukdom är 10%, hur många av 1000 personer förväntas få sjukdomen? Rätt svar: 100 personer	92%
En bilhandlare erbjuder en begagnad bil för 60 000 kr. Det är två tredjedelar av vad den kostade som ny. Hur mycket kostade bilen som ny? Rätt svar: 90 000 kronor	77%
Fem personer vinner ett lotteri och ska dela lika på vinsten. Om vinsten de ska dela på är 2 miljoner, hur mycket får var och en? Rätt svar: 400 000 kronor	89%

Undersökningen visar att de allra flesta svenskar klarar av att genomföra enkla beräkningar. Endast 8 procent kunde inte ange att 10 procent av 1 000 är 100. Vid undersökningen 2017 var samma andel närmare 20 procent, vilket tyder på en klar förbättring. Samtidigt innebär bytet av metod från telefonintervjuer till årets användning av pappersenkät samt webbenkät att möjligheterna för respondenterna att ta tid på sig att beräkna svaret samt använda hjälpmedel varit större. Detta gör att resultaten ska jämföras med viss försiktighet.

¹ Se Almenberg, Johan 2011: <http://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/legacy/39-5-ja.pdf>

Finansiell förmåga

De tre frågorna om finansiell förmåga syftar till att mäta kunskaper om grundläggande finansiella begrepp som ränta, inflation och riskdiversifiering.

TABELL 12: FRÅGOR SOM MÄTER FINANSIELL FÖRMÅGA

Fråga	2020 Andel med rätt svar
Anta att du har 100 kr på ett sparkonto med 2 procents ränta. Hur mycket tror du att du skulle ha på kontot efter 5 år om du låter pengarna växa på kontot?	
Rätt svar: Mer än 102 kr	87% n=1294
Anta att räntan på ditt sparkonto är 1 procent och inflationen är 2 procent. Om du låter dina pengar stå på kontot i ett år, kommer du då vid årets slut att kunna köpa?	
Rätt svar: Mindre	76% n=1298
Är följande påstående sant eller falskt? Att köpa aktier i ett enstaka företag är vanligtvis säkrare än att köpa andelar i en aktiefond.	
Rätt svar: Falskt	73% n=1310

De flesta svenska hushåll förstår sig på ränta, inflation och att det är säkrare att köpa andelar i en aktiefond än enstaka aktier. Även vad gäller finansiell förmåga syns en förbättring av kunskapen jämfört 2017. Exempelvis var andelen som svarade rätt på första frågan 78 procent 2017, men i år är andelen 87 procent. Precis som med resultaten kopplat till räknefärdigheten bör jämförelsen mellan 2017 och 2020 års resultatet göras med viss försiktighet till följd av det tidigare nämnda metodbytet.

Räknefärdighet och finansiell förmåga. Jmf med 2017 och 2014 års undersökning.

Nedan jämförs resultatet på frågorna med resultaten från tidigare undersökningar.

TABELL 13: RÄKNEFÄRDIGHET OCH FINANSIELL FÖRMÅGA - JÄMFÖRELSE

Fråga	Rätt svar	Andel med rätt svar 2020	Andel med rätt svar 2017	Andel med rätt svar 2014	Andel med rätt svar 2010
R1 Om sannolikheten att få en sjukdom är 10%, hur många av 1000 personer förväntas få sjukdomen?	100 personer	92%	79,8%	82,8%	87,9%
R2 En bilhandlare erbjuder en begagnad bil för 60 000 kr. Det är två tredjedelar av vad den kostade som ny. Hur mycket kostade bilen som ny?	90 000 kronor	77%	55,7%	49,6%	63,3%
R3 Fem personer vinner ett lotteri och ska dela lika på vinsten. Om vinsten de ska dela på är 2 miljoner, hur mycket får var och en?	400 000 kronor	89%	67,3%	67,4%	72,6%
F1 Anta att du har 100 kr på ett sparkonto med 2 procents ränta. Hur mycket tror du att du skulle ha på kontot efter 5 år om du låter pengarna växa på kontot?	Mer än 102 kronor	87%	78,2%	80,9%	*

F2	Anta att räntan på ditt sparkonto är 1 procent och inflationen är 2 procent. Om du låter dina pengar stå på kontot i ett år, kommer du då vid årets slut att kunna köpa .. ?	Mindre	76%	62,2%	70,0%	65,9%
F3	Är följande påstående sant eller falskt? Att köpa aktier i ett enstaka företag är vanligtvis säkrare än att köpa andelar i en aktiefond?	Falskt	73%	69,3	75,0%	71,0%

Kommentarer:

*) Frågan ställdes inte 2010. Källor: Almenberg och Widmark (2011), Almenberg m fl (2015a)

Det tydligaste resultatet från årets undersökning är att de svenska hushållen har blivit avsevärt bättre vad gäller både räknefärdigheten och finansiell förmåga. Jämfört med 2017 är resultatet bättre på samtliga frågor och jämfört med 2014 har det endast skett en enda försämring (fråga F3). Resultaten ska däremot tolkas med viss försiktighet. Undersökningarna har skett av olika undersökningsföretag och jämfört med 2017 har det skett ett byte av metod som medfört högre svarsfrekvens men också att möjligheterna för respondenterna att använda hjälpmedel att besvara frågorna ökat.

Internationell jämförelse, finansiell förmåga 18-79 år

OECD genomförde en större jämförelse mellan G20-länderna plus två gästländer (Norge och Nederländerna) år 2017 avseende finansiell förmåga. Precis som denna hushållsundersökning ställdes frågor om hushållens förståelse av ränta, inflation och riskspridning. OECD-undersökningen går att jämföra med svaren från årets hushållsmätning för att få en bild av de svenska hushållens finansiella förmåga i internationell jämförelse. Dessa resultat redovisas i tabell 14 nedan.

TABELL 14: FINANSIELL FÖRMÅGA – INTERNATIONELL JÄMFÖRELSE

Land	År	Andel med rätt svar: Ränta	Andel med rätt svar: Inflation	Andel med rätt svar: Riskspridning	Antal obs
Sverige	2020	87%	76%	73%	1320
Tyskland	2016	58%	71%	65%	*
Nederländerna	2016	76%	65%	53%	*
Kanada	2016	58%	57%	68%	*
Norge	2016	76%	80%	59%	*
Japan	2016	66%	56%	46%	*

Kommentar: Data i rapporten bygger på nationella undersökningar som använder sig av OECD:s frågeformulär. Det har vidtagits åtgärder för att göra datan jämförbar mellan länderna men det finns vissa skillnader i urvalsmetoder och insamlingsmetod. Samtliga undersökningar har ställt frågor till individer mellan 18-79 år.

*Urvalet befinner sig i spannet 1 000-25 000 individer.

Källa: OECD (2017), G20/OECD INFE report on adult financial literacy in G20 countries.

De svenska hushållen har i internationell bemärkelse en hög grad av finansiell förmåga. Vad gäller förståelse av ränta placerar årets mätning Sverige på den högsta nivån med

Norge och Nederländerna strax efter. När det gäller förståelse av inflation så är det bara norska hushåll som har en bättre förståelse än svenska hushåll. Årets mätning placerar också Sverige i topp vad gäller deras förståelse av riskspridning.

Räknefärdighet och finansiell förmåga i olika delgrupper

När finansiell förmåga bryts ned på de olika delgrupperna så tenderar förmågan vara något högre om du är man, äldre, och har högre utbildning samt inkomst. Däremot skiljer sig inte graden av finansiell förmåga på basis av huruvida du är född i Sverige eller i ett annat land. Dessa mönster liknar de som redovisades i 2017 års undersökning.

Vad gäller räknefärdigheten tenderar den vara bättre om du är man, högre utbildad och har högre inkomst. Den är också något högre för personer födda i Sverige än i ett annat land. Personer 65–79 år tenderar att ha sämre räknefärdighet än andra åldersgrupper. Detta liknar resultaten från 2017 års undersökning.

TABELL 15: RÄKNEFÄRDIGHET OCH FINANSIELL FÖRMÅGA I OLIKA DELGRUPPER

	Finansiell förmåga	Räknefärdighet
Ålder		
18-29 år	2.4	2.8
30-39 år	2.4	2.8
40-49 år	2.6	2.8
50-64 år	2.6	2.7
65-79 år	2.5	2.6
Kön		
Man	2.6	2.7
Kvinna	2.4	2.7
Utbildningsnivå		
Grundskola, eller motsvarande	2.2	2.4
Gymnasial utbildning, eller motsvarande	2.4	2.7
Högskola/universitet	2.6	2.8
Hushållets sammanlagda inkomst		
Under 200 000 kr per år	2.3	2.5
201 000 – 300 000 kr per år	2.3	2.6
301 000 – 500 000 kr per år	2.5	2.7
501 000 – 1 000 000 kr eller mer per år	2.7	2.9
Vill ej svara/vet ej	2.3	2.5
Födelseland		
Sverige	2.5	2.7
Annat land	2.5	2.6
Total		
Average	2.5	2.7

Slutsatser och sammanfattande kommentarer

Hushållens ekonomi

De svenska hushållens ekonomi är i stort sett mycket god. Endast 8 procent uppger att de alltid har problem med att få pengarna att räcka i slutet av månaden. Därtill har endast 12 procent av hushållen problem med att hantera oförutsedda utgifter. De allra flesta hushåll skulle heller inte påverkas av ett större inkomstbortfall under de närmaste 3-6 månaderna. Det är också "bara" 24 procent av hushållen som inte har ett långsiktigt sparande.

Trots detta framgår det också med all tydlighet i undersökningen att de privatekonomiska förutsättningarna skiljer sig starkt mellan olika socioekonomiska grupper. Framförallt är det hushållen med de lägsta inkomsterna och hushåll med ensamstående föräldrar som har det svårast privatekonomiskt. Exempelvis klarar de i lägre utsträckning att hantera oförutsedda utgifter och dessa hushåll är också utan pengar i högre grad vid månadens slut.

Utöver socioekonomiska faktorer visar undersökningen att hushållens ekonomi också är knuten till hushållets attityder till sparande och konsumtion. Det går exempelvis att se att de hushåll som kategoriserats som "slösare" i högre utsträckning än "sparare" har slut på pengar vid månadens slut, svårt att hantera oförutsedda utgifter och inte sparar i lika hög grad.

För att förstå hushållens ekonomi bör framtida analyser av materialet utgå både från vilka materiella förutsättningar hushållen har samt vilka attityder till ekonomin de besitter. Det är svårt att bedöma från den här analysen om det är attityderna eller de socioekonomiska faktorerna som har störst påverkan på hushållets ekonomiska situation.

Räknefärdighet och finansiell förmåga

Tidigare undersökningar har påvisat att en förhållandevis stor andel av hushållen saknar grundläggande finansiell förmåga och räknefärdighet för att effektivt kunna ta privatekonomiska beslut. Finansinspektionens promemoria 2018 diskuterar exempelvis att många svenskar har svårt att genomföra enkla beräkningar och att många saknar nödvändig kunskap om finansiella begrepp som inflation och ränta.

Årets resultat föreslår att det möjligtvis skett en förbättring hos de svenska hushållen. På frågan om procenträkning (R1) svarade endast 8 procent fel. I 2017 års undersökning var andelen som svarade fel 20 procent. Detta utgör en rejäl förbättring i andelen som

kan basal procenträkning. En liknande förbättring syns också på övriga frågor som mäter räknefärdighet.

Samma mönster i resultaten återfinns bland frågorna som mäter finansiell förmåga. I 2017 års undersökning var det drygt 20 procent av de svenska hushållen som inte förstod sig på ränta-på-ränta effekten. I årets undersökning är samma andel 13 procent. Fler svenska hushåll har också basal kunskap om riskspridning och inflation.

I ett internationellt perspektiv befinner sig nu svenska hushåll på en relativt hög kunskapsnivå vad gäller finansiell förmåga. De flesta jämförda länders hushåll befinner sig enligt OECD:s större internationella jämförelse på en lägre nivå än de svenska hushållen när det kommer till att bedöma ränta, inflation och riskspridning.

Även om många konsumenter än idag saknar de grundläggande kunskaper och färdigheter som behövs för att förstå finansiell information och för att ta goda privatekonomiska beslut, så tycks ändå kunskaperna ha ökat generellt. Däremot måste det också noteras att årets undersökning bör tolkas med försiktighet i jämförelse med 2017 års undersökning då de använt sig av olika datainsamlingsmetoder. 2017 års undersökning använde sig av telefonintervjuer medan årets undersökning använde sig av postal- och webbaserade enkäter för att samla in resultaten. Däremot liknar metoden den som användes 2009.

Bilaga A - Frågeformulär

6036067996

Undersökning om hushållens ekonomi i Sverige

1. Om du tänker på det senaste året - Hur ofta har du varit utan pengar före månadens slut?

- Varje månad/alltid/ofta   Ibland/sällan   Aldrig

2. Anta att ditt hushåll skulle råka ut för en större oförutsedd utgift på 20 000 kr, en utgift som måste betalas inom några veckor. Kan hushållet hantera en sådan utgift utan att behöva ta nya lån, sälja egendom, värdepapper eller genom annan större ekonomisk uppoffring?

- Ja, kan hantera   Osäker   Nej, kan inte hantera

3. Anta att den som har högst inkomst råkar ut för en situation där inkomsten minskar kraftigt under en period på 3 - 6 månader, exempelvis för att vårda en nära anhörig eller på grund av sjukdom. Hur tror du att hushållet skulle klara av ekonomin i den situationen?

- Skulle inte behöva göra några förändringar
 Skulle behöva minska kostnader, men skulle behålla nuvarande levnadsstandard
 Skulle behöva sänka kostnader genom att sänka levnadsstandarden
 Skulle behöva sänka våra omkostnader kraftigt, exempelvis genom att flytta
 Skulle inte kunna hantera situationen
 Ej aktuellt

4. Har du ett långsiktigt sparande?

- Ja   Nej   Vet ej

5. Hur mycket instämmer du i följande påståenden:

	Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer något/lite	Instämmer inte alls	Vet ej
a) Jag lever helst för idag och tar morgondagen som den kommer?.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Jag har tydliga mål för mitt sparande.....	☐	☐	☐	☐	☐

6. När det gäller det ekonomiska systemet, hur väl informerad är du om ... ?

	Mycket väl	Ganska väl	Inte särskilt väl	Inte alls	Vet ej
a) Skattesystemet.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Pensionssystemet.....	☐	☐	☐	☐	☐

7. Hur väl skulle du säga att du känner till följande finansiella tjänster?

	Mycket väl	Ganska väl	Inte särskilt väl	Inte alls	Vet ej
a) Fondsparande.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Bolån.....	☐	☐	☐	☐	☐
c) Hemförsäkring.....	☐	☐	☐	☐	☐

(FI20)

5223067993

8. Hur mycket instämmer du i följande påståenden:

	Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer något/lite	Instämmer inte alls	Vet ej
a) Jag är impulsiv och köper gärna saker även om jag inte riktigt har råd.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Jag föredrar att köpa saker på kredit hellre än att vänta tills jag har sparat ihop till det jag vill ha.....	☐	☐	☐	☐	☐
c) Jag lever helst för idag och tar morgondagen som den kommer.....	☐	☐	☐	☐	☐
d) Om jag måste välja föredrar jag en bra standard idag framför att spara till min pension.....	☐	☐	☐	☐	☐
e) Jag är mer av typen en "sparare" än en "slösare".....	☐	☐	☐	☐	☐

9. Hur roligt tycker du det är att köpa finansiella tjänster, tex öppna bankkonto, köpa fonder eller jämföra räntan på lån?

Mycket roligt   Ganska roligt   Inte så roligt   Inte alls roligt   Vet ej

10. Hur intresserad är du av att delta i kostnadsfria samtal för att gå igenom hushållets ekonomi och få råd om lämpligt sparande och om lån?

Mycket intresserad   Ganska intresserad   Inte så intresserad   Inte alls intresserad   Vet ej

11. Hur mycket instämmer du i följande påståenden om privatekonomi:

	Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer något/lite	Instämmer inte alls	Vet ej
a) Privatekonomin är en källa till ilska och frustration.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Jag ägnar mycket tid åt min privata ekonomi.....	☐	☐	☐	☐	☐

*På följande frågor vill vi be dig att tänka efter och räkna lite själv. Det har egentligen inget med hushållens ekonomi att göra, men det är intressant att på ett enkelt sätt kartlägga svenskarnas allmänna räknefärdighet. Vi vill därför också be dig att **inte** använda hjälpmedel när du svarar på frågorna.*

12. Om sannolikheten att få en sjukdom är 10%, hur många av 1000 personer kan förväntas få sjukdomen?

Svar: personer

13. En bilhandlare erbjuder en begagnad bil för 60 000 kr. Det är två tredjedelar av vad den kostade som ny. Hur mycket kostade bilen som ny?

Skriv in ditt svar: kronor

14. Fem personer vinner ett lotteri och ska dela lika på vinsten. Om vinsten de ska dela på är 2 miljoner, hur mycket får var och en?

Skriv in ditt svar: kronor

1578067992

Nu kommer vi till några frågor som handlar om ränta, inflation och ekonomiska risker.

15. Anta att du har 100 kr på ett sparkonto med 2 procents ränta. Hur mycket tror du att du skulle ha på kontot efter 5 år om du låter pengarna växa på kontot?

- Mer än 102 kr   Exakt 102 kr   Mindre än 102 kr   Vet ej

16. Anta att räntan på ditt sparkonto är 1 procent och inflationen är 2 procent. Om du låter dina pengar stå på kontot i ett år, kommer du då vid årets slut att kunna köpa?

- Mer   Lika mycket   Mindre   Vet ej

17. Är följande påstående sant eller falskt? Att köpa aktier i ett enstaka företag är vanligtvis säkrare än att köpa andelar i en aktiefond.

- Sant   Falskt   Vet ej

18. Känner du till att man kan söka amorteringsfrihet för bolån?

- Ja   Nej   Vet ej

19. Om du har bolån – Har du...

- Sökt amorteringsfrihet för bolån
 Funderat på att söka amorteringsfrihet för bolån
 Medvetet avstått från att söka amorteringsfrihet
 Vill inte svara
 Har inget bolån

20. När du köper något – hur väljer du helst att betala?

- Direkt
 På faktura inom högst 30 dagar
 På kredit längre än 30 dagar

21. Kopplat till frågan ovan. Har du ändrat beteende under den senaste tiden pga Covid-19?

- Ja   Nej   Vet ej   Vill inte svara

22. Om du skulle ta ett lån för konsumtion idag på t ex 5 år och vill välja det lån över tid som kostar dig minst i form av räntor. Vad skulle du då välja?

- Ett lån med rak amortering   Ett annuitetslån   Vet ej

23. Du behöver ta ett blacolån på 100 000 kr och blir erbjuden två förslag. Antingen betala tillbaka lånet på 5 år med en månadskostnad på 2000 kr per månad eller på 10 år med en månatlig kostnad på 1300 kr per månad. Vad skulle du välja utifrån din nuvarande ekonomiska situation?

- 5 år
 10 år
 Vet ej

3800067992

Till sist några frågor om dig själv och ditt hushåll.

24. Utbildningsnivå

- Grundskola, eller motsvarande
- Gymnasial utbildning, eller motsvarande
- Högskola/universitet

25. Familjesituation

- Ensamstående utan hemmavarande barn 0 - 18 år
- Ensamstående med hemmavarande barn 0 - 18 år
- Sammanboende utan hemmavarande barn 0 - 18 år
- Sammanboende med hemmavarande barn 0 - 18 år
- Övriga

26. Hushållsstorlek

- 1 person
- 2 personer
- 3 personer
- 4 personer eller fler

27. Boendeform

- Hyreslägenhet
- Bostadsrättslägenhet
- Egen villa/radhus
- Annat boende

28. Hushållets sammanlagda inkomst

- Under 200 000 kr per år
- 201 000 – 300 000 kr per år
- 301 000 – 500 000 kr per år
- 501 000 – 1 000 000 kr eller mer per år
- Vill ej svara/vet ej

29. Hur stor är hushållets sammanlagda

förmögenhet? Med förmögenhet menas hushållets samlade tillgångar minus hushållets samlade skulder.

- Negativ förmögenhet (skulderna överstiger tillgångarna)
- 0 – 99 999 kr
- 100 000 – 999 999 kr
- 1 000 000 kr eller mer
- Vill ej svara/vet ej

30. Är du född i Sverige, eller i något annat land?

- Sverige
- Annat land

31. Är dina föräldrar födda i Sverige eller i något annat land?

- Båda är födda i Sverige
- En är född i Sverige, en är född i annat land
- Båda är födda i annat land

32. Din ålder?

--	--

 år

33. Kön?

- Man
- Kvinna
- Annat
- Vill inte uppge

Du har nu svarat på alla frågor i enkäten. De svar du gett är naturligtvis helt konfidentiella och resultatet kommer att redovisas som ett genomsnitt tillsammans med övriga kunders svar.

Stort tack för din medverkan!

4

Har du förlorat ditt svarskuvert?
Skicka enkäten portofritt till:
FRISVAR
Institutet för kvalitetsindikatorer
204 65 081
400 99 GÖTEBORG

(FI20)